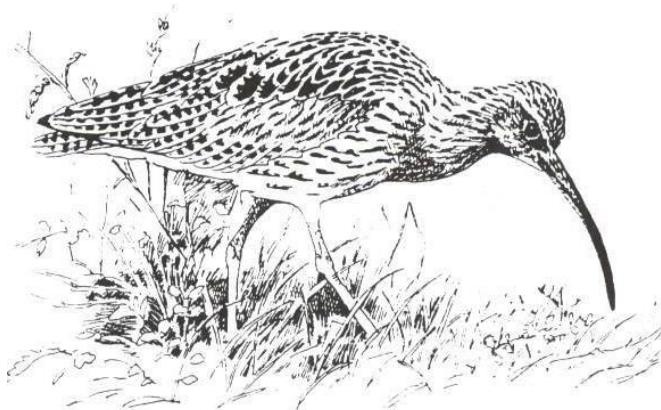

vermoedelijk minder dan 70. De meeste soorten watervogels zijn ook in aantal teruggelopen. Alleen de Nijlgans nam licht in aantal toe. Interessant zijn de mededelingen over de broedvogelstand in de begraasde duingebieden.

Wulp *Numenius arquata*

De begrazing heeft hier niet geleid tot terugkeer van Paapje, Roodborsttapuit en Wulp. Omdat de koeien liever Riet en lisdodden dan duindoorn- en

kruiwilgtakken aten, namen Rietzanger en Kleine Karekiet af en werd een toename van struweelsoorten vastgesteld.

In een bijlage doet Fred Koning verslag van zijn onderzoek naar roofvogels en uilen in de periode 1987-97. Buizerd en Havik vestigden zich in deze periode, maar Boomvalk en vooral Sperwer kregen het zwaar te verduren.

Dit interessante verslag zou zeker nog aan waarde gewonnen hebben indien ook de gegevens van de vijf BMP-plots in het Zuid-Hollandse deel van dit duingebied in de beschouwingen waren betrokken. Juist dit gedeelte is in het verleden het minst aangetast door vergravingen en kent fraaie overgangen van open duin naar binnenduinrandbos.

Leden van onze vereniging hebben hier jarenlang onderzoek naar broedvogels gedaan. Hun gegevens zijn jaarlijks in De Strandloper gepubliceerd en bovendien zijn deze gegevens naar het bureau van de sector Ecologie van Gemeentewaterleidingen gestuurd.

Veel moeite om deze gegevens boven water te krijgen behoefde men dus echt niet te doen.

Het zou interessant kunnen zijn de ontwikkelingen in het noorden van de AWD eens te vergelijken met wat er in het Zuid-Hollandse deel gebeurt. Wellicht aardig voor een van onze leden om dat eens uit te zoeken.

EEN BEETJE VOORJAAR EN EEN BEETJE WINTER

Sfeerimpressie uit Amsterdamse Waterleidingduinen. .

Ees Aartse

De kalender geeft nog net geen lente aan maar het weer buiten laat zien dat het toch bijna klopt. Het is zo'n dag om in de Amsterdamse Waterleidingduinen stil te genieten van het ontluikende groen en de vroege zang. Ik besluit deze keer gebruik te maken van de fietsvergunning. Van dat recht om in dat prachtige duingebied te fietsen maak ik wel gebruik, maar nooit misbruik.

Ik neem de ingang bij de Halfwegse Slag waar ik begroet word door mijn vriend de Boomleuwerik die de laatste jaren weer broedt tussen de Langeveldeberg en het Ronde Bergje. Gelukkig weer broedt mogen we wel zeggen, want het is een weergaloos mooie zanger; een lentegeluid in optima forma. Je wordt blij van dat gejubel boven je. Wat is het helemaal daarboven je? Een zwart vlekje fladderende lentesang.

Wolkenkastelen en banen zonlicht

De Winterkoning in het Grote Vlak zingt me juichend toe. Wat een geluid produceert deze kleine herrieschopper. Via de Houtweg fiets ik in de bergversnelling naar de Kop van het Grote Vlak. Ik zet mijn fiets tegen de zitbank en kijk richting het Haasveld. De frisse dag geurt als een meisje

van vijftien; al meer dan een schoolmeisje maar net nog geen vrouw. De noordenwind bouwt boven de duinen wolkenkastelen op met heldere lichte randen en diepe donkere grotten, waaruit zonnebanen over de duinen rennen.

De dennen bij het Haasveld ogen zwart en richting Westhoek zijn de duinbosjes nog paars van het winterhout. Boven het Haasveld zwieren twee Buizerds en een vrouwtje Blauwe kiekendief wiekelt boven de Westhoek. De droge en goudgele grassen en zeggen golven in het zonlicht. Een Graspieper klimt naar de zon en daalt zingend als een parachute naar beneden.

Ik krijg het koud en loop terug naar mijn fiets. Met halfingeknepen remmen laat ik me over de steile weg naar beneden zakken. In een droge sloot bij het Haasveld bloeit een grote pol gele narcissen en hier en daar breekt het prachtige blauw van de Oosterse sterhyacint door de dorre vegetatie heen.

De Wilde hyacint bloeit echter nog niet. Drie verwilderde restanten van vroegere bewoning.

Koude poolwind

Op het kruispunt sla ik linksaf de Oude Haasvelderweg op. Een Roodborsttapuit kijkt me hoog uit een struik aan.

Bij het hek naar het infiltratiegebied zet ik mijn fiets op slot en loop naar de Marelberg. Vanaf deze duintop heb je een fantastisch uitzicht over het middengedeelte van de AW-duinen. In het noorden glinstert het water van de geulen en kanalen en in het oosten ligt de woeste, plaatselijk ondoordringbare begroeiing van de Vellen. Boven op het duin is het nog geen voorjaar.

De noordenwind zo uit de Poolzee is jassendichtdun. Ik trek de rits van mijn jack nog wat hoger.

Warme zuidhelling

Als ik naar beneden loop en over het ruiterspad terug ga omarmt de warme voorjaarszon me en de rits gaat weer open. De winteranuellen kleumen nog maar in de luwte van de zuidhelling komen ze langzaam tot leven. Een Duinviooltje begint aarzelend te bloeien, de rode rozetjes van het Kandelaartje zien er al vlezig uit. De tere witte bloempjes van de Vroegeling doen erg iel aan en ook de bloei van de Kleine veldkers en Deens lepelblad stelt nog niet veel voor. Tussen het droge, geelachtige buntgras zijn de nieuwe grijsgroene sprietjes al zichtbaar.

Overal op deze warme zuidhelling komt het voorjaar tot leven. Een plantje van de Gewone hoornbloem heeft al een zaaddoosje, maar de Zandhoornbloem is nog zo pril dat aan de blaadjes nog geen zandkorrels kleven. In de bosrand heeft Wilde liguster en de Gewone vlier al wat frisgroene blaadjes.

De Duindoorn kleurt bruin en over de

Kruipwilg ligt de zilvergans van kleine katjes. De grote rozet van een Speerdistel, met zijn netwerk van zilverig,

Duinviooltje

dicht opeen gegroeide beharing, glanst tussen de dorre vegetatie.

Langs het ruiterspad bloeien met kleine gele bloempjes wat plantjes van het Kleine kruiskruid. Dan de schrikschreeuw van een Fazantenhaan wat verder weg en vanuit een dorre meidoorn zingt opeens uitbundig de Koolmees. 'Schietschiet-in-t vuur...schiet-in-t vuur', zoals langgeleden Thijssen de zang 'vertaalde'.

De Vink slaat zijn slag en de Roodborst zingt een toonladder. Er is volop leven in de bosjes rond de Marelberg. Woest gekraak tussen de struiken en dan het witte kontje van een Ree die wild door de begroeiing rent. Wat verder weg blijft de ree staan, kijkt me aan en huppelt dan weg achter een duintje.

De wat kleverige knoppen van de Grauwe populier geuren exotisch. Overal zijn nog de statige uitgebloeide stengels van de Koningskaars te zien. Vergane glorie, maar de zilverwitte rozetten kondigen al de nieuwe planten aan.

Wintergasten

Op het Kromme Schusterkanaal drijven tientallen Kuifeenden en Wilde eenden. Met de kijker zoek ik de groep af. Ja ook wat Toppereenden, twee Brilduikers, wat Meerkoeten en tegen de kant aan een Dodaarsje dat meer onder dan boven water zit. Ik loop het steenslagpad op langs geul 30. Twee Knobbelzwanen glijden statig boven hun gerimpeld spiegelbeeld over het water.

De waterstand is hoog en een gedeelte van het pad is door kwelwater overstroomd. Voorzichtig zoek ik een weg naar drogere plekken. Bij een kwelplasje blijf ik staan. Tussen de verdroogde stengels van de Grote lisdodde en de grote pollen Pitrus glanst fris jong groen.

Vlak voor me drukt een Watersnip zich. Een kraaloojie kijkt me aan. Ik beweeg even en ....roets de snip vliegt laag over de begroeiing weg. Bij het Wouwenvlak neem ik het pad terug naar het Rechte Schuster Kanaal.

Een Witte kwikstaart fourageert zenuwachtig op het warme asfalt bij de dam. Boven me vliegen twee Aalscholvers noordwaarts. Een jaar of tien geleden was de Aalscholver in West-Nederland een zeldzaamheid maar nu een dagelijkse verschijning. Ik hou het voor gezien en voor het windje fiets ik via de Nieuwe Haasvelderweg naar de ingang De Zilk. Het was vandaag inderdaad nog een beetje winter, maar in de luwte was er al de warmte van het voorjaar.

(Eerder gepubliceerd in Nieuwsbrief Natuuronderzoek Amsterdamse Waterleiding-duinen 9e jaargang, nummer 1, februari 1999)